

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av tullagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de bestämmelser i tullagen som gäller tullverkets personregister och utövandet av tullmyndighetens befogenheter skall ändras. De föreslagna ändringarna i bestämmelserna om personregister förutsätts dels av bestämmelserna om datasekretess i regeringsformen, dels av ikraftträdandet av Europeiska unionens konvention om användning av informationsteknologi för tulländamål (tullinformationssystemkonventionen).

Det föreslås att bestämmelserna om registrrens användningsändamål och om utplåningen av uppgifter preciseras. Dessutom föreslås det att vissa bestämmelser som i

dag finns i förordning tas in i lagen. I de bestämmelser som gäller begränsningar av rätten att utöva tullmyndighetens befogenheter föreslås ändringar som överensstämmer med motsvarande bestämmelser i polislagen. Det föreslås att det föreskrivs om en begränsning, uttryckt i liter, för den mängd bränsle som nyttofordon som kommer till Finland från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får föra in tullfritt i sin bränsletank. Dessutom föreslås vissa ändringar av teknisk natur.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999 eller senast vid samma tidpunkt som tullinformationssystemkonventionen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och de viktigaste förslagen

1.1. Allmänt

Den del av gemenskapsrätten gällande tullar som direkt tillämpas i Finland kompletteras av den nationella tullagen (1466/1994). Den innehåller bestämmelser om bl.a. tullmyndighetens behörighet, förfaranden, tullövervakning och utredning av tullbrott. Lagen innehåller också sådana bestämmelser om tullar beträffande vilka gemenskapsrätten gällande tullar gör det möjligt för medlemsstaterna att t.ex. bestämma om villkoren för tullfrihet. I tullagen har tidigare gjorts mera omfattande ändringar genom lagen (331/1996). Riksdagen tog i sitt svar på den regeringsproposition som gällde nämnda lag (RP 178/1995 rd) in ett uttalande, i vilket den förutsatte att tullagstiftningen med det snaraste totalrevideras till följd av reformen

av de grundläggande fri- och rättigheterna och även anpassas bättre till polislagen (493/1995).

1.2. Tullagens bestämmelser om personregister

1.2.1. Ändringar som regeringsformen förutsätter

Tullverket har personregister för behoven i fråga om tullövervakningen och utredningen av tullbrott. I tullagen bestäms om ett bevakningsdataregister, som innehåller uppgifter om personer som man har anledning att misstänka att kommer att göra eller har gjort sig skyldiga till eller medverkar eller har medverkat till ett brott. Med stöd av tullagen bestäms genom förordning om andra riksomfattande permanenta register som är avsedda för tullövervakningen och utredningen

av tullbrott. I tullförordningen (1543/1994) föreskrivs om tullbrottregistret, i vilket lagras uppgifter om personer misstänkta för under utredning varande och anmälda brott samt straffanspråksregistret, i vilket lagras uppgifter om straffanspråk som delgivits i tullbrottmål.

Enligt 8 § 1 mom. regeringsformen föreskrivs genom lag närmare om skydd för personuppgifter. Av bestämmelsen följer att om tullverkets alla permanenta personregister skall föreskrivas genom lag. Det föreslås att i lagen tas in bestämmelser om ett register kallat undersöknings- och handräckningssystemet. Registret motsvarar tullbrott- och straffanspråksregistren, om vilka i dag föreskrivs i tullförordningen.

I dag finns det inga detaljerade bestämmelser om de personuppgifter som får införas i registren. Det föreslås att bestämmelser om saken tas in i tullagen. En absolut tidsgräns för när personuppgifter skall utplånas ur registren sätts ut. Ur bevakningsdataregistret skall uppgifterna utplånas senast 10 år efter att den sista uppgiften har införts. Uppgifterna i undersöknings- och handräckningssystemet skall utplånas senast ett år efter att åtalsrätten för ett brott har preskriberats.

1.2.2. Ändringar som förutsätts av ikraftträdandet av tullinformationssystemkonventionen

Också införandet av tullinformationssystemkonventionen förutsätter ändringar i tullagens bestämmelser om personregister. Tullverken i EU:s medlemsstater registrerar uppgifterna i ett gemensamt register enligt sina respektive nationella lagar. Därför bör det i lagen bestämmas om rätt att lämna uppgifter till det gemensamma registret. Dessutom bör det föreskrivas om de begränsningar gällande användningen av uppgifterna som konventionen förutsätter.

1.3. Tullmyndighetens befogenheter

Det föreslås att den bestämmelse som gäller bedömningen av när en tullåtgärd är godtagbar förenhetligas med bestämmelsen i polislagen. Dessutom föreslås en bestämmelse om meddelande om vad en tullåtgärd grundar sig på.

1.4. Tull- och skattefrihet för bränsle som införs i ett nyttofordons bränsletank

Smörjmedel i privata motorfordon, nyttofordon, motorcyklar och specialbehållare och bränsle som finns i deras standardtankar är tullfritt när de kommer till gemenskapens tullområde.

Den gällande lagstiftningen har medfört problem, eftersom det i praktiken är svårt att definiera en sådan standardtank som avses i tullfrihetsförordningen. På grund av att bestämmelsen ger rum för tolkning har det uppstått osäkerhet när det gäller den skattemässiga behandlingen. Det har också förekommit att man har försökt utnyttja det faktum att bestämmelsen ger rum för tolkning, och stora mängder bränsle har förts in i bränsletankarna.

I propositionen föreslås att bränslet i fråga om fordon skall vara tullfritt endast upp till en mängd av 400 l och i fråga om specialbehållare upp till en mängd av 200 l. Begränsningen gäller dock endast fordon som kommer landvägen från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Begränsningen av tullfriheten inverkar också automatiskt så, att accis, mervärdesskatt och försörjningsberedskapsavgift upp bärs för de överskjutande mängderna, vilket i själva verket är det egentliga syftet med propositionen. Av lagtekniska skäl måste om saken dock föreskrivas i tullagen. Beloppet av skatter och avgifter uppgår till sammanlagt 2,65 mk/l.

1.5. Övriga förslag

Uppgifter som tullverket har i sin besittning måste också kunna lämnas till Schengens informationssystem, som har inrättats genom Schengenavtalet. Centralkriminalpolisen är den nationella myndighet som i Finland registrerar uppgifterna i informationssystemet. Det måste föreskrivas genom lag om lämnande av uppgifter som tullmyndigheten har i sin besittning till centralkriminalpolisen, när avsikten är att denna skall lämna uppgifterna vidare till Schengens informationssystem.

Dessutom föreslås det, på motsvarande sätt som enligt bestämmelserna i polislagen, att tullmyndigheterna skall ha rätt att få vissa uppgifter avgiftsfritt, samt föreslås en del ändringar av teknisk natur som beror på förändringar i myndigheternas organisation.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Det går inte att exakt uppskatta verkningarna av begränsningen av den mängd bränsle i nyttofordon som får föras in tull- och skattefritt, eftersom det inte finns några uppgifter om hur mycket mera bränsle än de föreslagna mängderna som i dag förs in tullfritt och skattefritt. År 1997 anlände enbart via det Östra tulldistriktet ca 250 000 lastbilar till Finland från områden utanför gemenskapen. Beloppet av skatter och avgifter uppgår till sammanlagt 2,65 mk/l. Ändringen ökar den inhemska efterfrågan på bränsle och därigenom också skatteintäkterna. Ändringen kan ha en viss inverkan på konkurrensläget när det gäller trafiken med nyttofordon, eftersom sådant bränsle som införts tull- och skattefritt inte längre kommer att finnas att tillgå i samma utsträckning som i dag för inrikestrafiken.

2.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation och personal.

2.3. Verkningar för medborgarna

De föreslagna bestämmelserna om tullmyndighetens rätt att utöva sina befogenheter preciserar kriterierna för bedömning av lagligheten i fråga om tullåtgärder som ingriper i en persons rättigheter. De föreslagna

ändringarna gällande tullverkets personregister innebär att det genom lag föreskrivs om registreringen och utplåningen av uppgifterna på det sätt som bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna i regeringsformen förutsätter.

3. Beredningen av propositionen och remissutlåtanden

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med Tullstyrelsen. Utlåtanden om propositionen har erhållits av justitieministeriet, inrikesministeriet, centralen för utredning av penningtvätt vid centralkriminalpolisen och utlänningsverket.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till riksdagen har separat avlåtits en regeringsproposition som gäller godkännande av konventionen om användning av informationsteknologi för tulländamål och protokollet i anslutning till den samt av avtalet om provisorisk tillämpning av konventionen. Införandet av konventionen förutsätter vissa ändringar i tullagen, vilka föreslås i denna proposition.

I propositionen har även beaktats de ändringar i lagstiftningen om personregister som föreslagits i regeringens proposition med förslag till en lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (RP 30/1998 rd) och i regeringens proposition med förslag till personuppgiftslag (RP 96/1998 rd).

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

9 §. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., i vilket den mängd bränsle i bränsletanken på ett nyttofordon som landvägen kommer till Finland från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som tullfritt får föras in i landet begränsas.

Tullfriheten för bränsle i motorfordon och specialbehållare som förs in till Finlands tullområde från ett område utanför gemenskapen grundar sig på artikel 112—116 i rådets förordning (EEG) nr 918/83 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse

(tullfrihetsförordningen). Enligt artiklarna är smörjmedel i samt bränsle som finns i standardtankarna på privata motorfordon, nyttofordon, motorcyklar och specialbehållare som förs in till gemenskapens tullområde tullfritt. De i lagrummet avsedda begreppen nyttofordon och specialbehållare definieras i artikel 112 i tullfrihetsförordningen.

En medlemsstat har dock möjlighet att begränsa tillämpningen av befrielsen när det gäller bränslet i standardtankar på nyttofordon och specialbehållare till 200 l per fordon, behållare och resa. I Finland föreskrivs i dag inte om någon sådan begränsning.

I mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis bestäms om skattefrihet för bränsle i fordon genom hänvisning till bestämmelserna om tullfrihet. Därför är bränslet i fråga befriat från dessa skatter och acciser på samma villkor som det är befriat från tull. Dessutom är bränslet befriat från försörjningsberedskapsavgift.

Det föreslås att det bestäms om fasta maximimängder för det bränsle som få föras in tullfritt i standardtankarna på nyttofordon och specialbehållare. I fråga om fordon föreslås bränslet vara tullfritt och skattefritt upp till en mängd av 400 l och i fråga om specialbehållare upp till en mängd av 200 l. Begränsningen skall dock endast gälla fordon som kommer landvägen från områden utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ändringen inverkar inte på trafiken mellan landskapet Åland och det övriga Finland. Begränsningen av tullfriheten inverkar automatiskt också så, att på de mängder som överstiger det ovan nämnda antalet liter uppbärs accis, mervärdesskatt och försörjningsberedskapsavgift. I detta består också den egentliga verkningen av ändringen.

13 §. Det föreslås att den proportionalitetsprincip i 1 mom. som begränsar vidtagandet av tullåtgärder preciseras. Vid bedömningen av om en tullåtgärd är berättigad eller inte skall hänsyn också tas till hur viktig och brådskande uppgiften är samt till situationen som helhet. Bestämmelsen motsvarar bestämmelserna i 2 § 2 mom. polislagen.

Det nya 3 mom. innehåller en skyldighet, motsvarande skyldigheten i 4 § polislagen, att upplysa den som är föremål för en tullåtgärd eller dennes företrädare om grunden för åtgärden. Också den vars rättigheter berörs av en tullåtgärd har rätt att få veta vad åtgärden grundar sig på.

21 §. Till paragrafen, som gäller tullverkets personregister, fogas ett register benämnt undersöknings- och handräckningssystemet. Registret motsvarar tullbrottsregistret och straffanspråksregistret, om vilka i dag föreskrivs i tullförordningen. Närmare bestämmelser om registret finns i den förelagda nya 23 a §.

I paragrafen nämns också Europeiska unionens tullinformationssystem som ett nytt personregister inom tullverket. Det är fråga om ett register som upprättats genom konventionen om användning av informationsteknologi för tulländamål (tullinformationssys-

temkonventionen). Det föreslås att om registret bestäms i tullagen bl.a. av den orsaken att uppgifterna införs i informationssystemet i enlighet med de nationella lagarna. Enligt artikel 13.3 i konventionen skall tullinformationssystemet anses vara ett nationellt register på vilket tillämpas de nationella lagarna om datasekretess. I den nämnda konventionen bestäms närmare om de uppgifter som införs i registret. Om begränsningarna när det gäller användningen av uppgifterna i registret föreskrivs i den nya 23 b §.

23 §. Användningsändamålet för bevakningsdataregistret — förebyggande och utredning av tullbrott — kan utläsas också ur det gällande 1 mom., men för tydlighetens skull föreslås ett uttryckligt omnämnande av saken. I momentet tas in en bestämmelse i vilken kretsen av tjänstemän som använder registret begränsas till tjänstemän som sköter uppgifterna i fråga.

Paragrafens 2 mom. innehåller i dag ett bemyndigande att genom förordning bestämma om de övriga register som är avsedda att användas vid tullövervakning och undersökning av tullbrott. Eftersom det föreslås att om registren i fråga bestäms genom lag, föreslås det att momentet ändras helt och hållet. I det föreskrivs om vilka person- och andra uppgifter som får införas i bevakningsdataregistret. Regeringsformens bestämmelser om datasekretess förutsätter att det i detalj i lag föreskrivs om de uppgifter som införs.

23 a §. I den nya paragrafen föreskrivs om ett register benämnt undersöknings- och handräckningssystemet. Registret omfattar tullbrottsregistret och straffanspråksregistret, om vilka i dag föreskrivs i 6 § tullförordningen. I registret införs fortfarande samma, i 2 mom. nämnda, uppgifter som i dag, dvs. uppgifter om personer misstänkta för under utredning varande och anmälda brott samt uppgifter om anmälda brott, liksom även uppgifter om tvångsmedel som använts och handräckning som lämnats. I registret bör kunna införas också andra uppgifter än sådana som gäller tullbrott, eftersom tullmyndigheterna skall ta emot och registrera anmälningar som gäller alla typer av brott. Också till dessa delar motsvarar registret det nuvarande tullbrottsregistret. I undersöknings- och handräckningssystemet införs, på motsvarande sätt som i det nuvarande straffanspråksregistret, uppgifter om straffanspråk som delgivits i tullbrottmål.

Enligt 3 mom. får om personer som misstänks för brott eller är föremål för tvångsmedel registreras samma personuppgifter som de som enligt 23 § 2 mom. får registreras i bevakningsdataregistret.

I 4 mom. föreskrivs om de uppgifter som får registreras om dem som uppträder som anmälare, vittnen eller målsägande eller som annars har anknytning till saken.

23 b §. I den nya paragrafen föreskrivs om Europeiska unionens tullinformationssystem, som upprättas genom Europeiska unionens tullinformationssystemkonvention. Konventionen har publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 27 november 1995 under nummer 95/C 316/02. En separat regeringsproposition har avlåtits om godkännandet av konventionen.

Enligt konventionen införs uppgifterna i registret i enlighet med de nationella lagarna. I 1 mom. föreskrivs om rätten att föra in uppgifter i registret. I konventionen finns bestämmelser om saken i artikel 1.1, 2.2 och 3.1, vilka bestämmelsen i momentet avses motsvara. Eftersom konventionen endast tillämpas för att avslöja och utreda grova brott, sägs det att en förutsättning för att uppgifter skall kunna lämnas ut är att fängelsestraff kan följa på den misstänkta gärningen.

I artikel 14.1 i konventionen sägs det att varje medlemsstat skall säkerställa att användningen av personuppgifter som härrör från tullinformationssystemet, när uppgifterna används för andra ändamål än sådana som avses i konventionen, utan tillstånd av den stat som infört uppgifterna skall vara olaglig enligt medlemsstatens lagar, förordningar och förfaranden. Om saken föreskrivs i paragrafens 2 mom.

Enligt 3 mom. får de uppgifter som andra stater infört i tullinformationssystemet inte införas i andra personregister. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i artikel 14.2 i tullinformationssystemkonventionen. För säkerställande av att konventionen tillämpas på ett riktigt sätt skall om saken också föreskrivas genom lag.

Enligt artikel 10 i konventionen skall varje medlemsstat utse en behörig tullmyndighet som nationellt skall ansvara för tullinformationssystemet. I paragrafens 4 mom. sägs att den ansvariga myndigheten är Tullstyrelsen, som också registrerar uppgifterna i systemet.

24 §. Paragrafens 1 mom. preciseras så, att av den direkt framgår att det vid gransk-

ningen av om uppgifterna är nödvändiga uttryckligen är fråga om nödvändigheten av att uppgifterna sparas.

I momentet föreslås också bestämmelser om utplåning av uppgifter ur registren. Ur bevakningsdataregistret skall uppgifterna utplånas senast 10 år efter att den sista uppgiften registrerats. Ur undersöknings- och handräckningssystemet skall uppgifterna utplånas senast ett år efter att åtalsrätten för det misstänkta brottet har preskriberats. Bestämmelsen motsvarar bestämmelserna i 4 § och 6 § 1 mom. 1 punkten förordningen om polisens personregister (1116/1995), vilka lagrum gäller utplåning av uppgifter ur polisens motsvarande register.

26 §. I regeringens proposition med förslag till lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet samt till lagar som har samband med den föreslås det att man slopar termerna "massutlämnande" och "känsliga stickprov". Avsikten är också att upphäva personregisterlagen, som ersätts med en ny personuppgiftslag. Därför föreslås det att 1 mom. ändras så, att uppgifter enligt det får lämnas med hjälp av en teknisk anslutning. I 1 mom. 2 punkten föreslås att benämningen utlänningscentralen ändras till utlänningsverket, vilket är myndighetens nuvarande namn. Också om ändamålet med uppgifterna föreskrivs i enlighet med terminologi i den nya lagstiftningen.

Den föreslagna ändringen av 2 mom. hänför sig till ikraftträdandet av Schengenavtalet i Finland. Genom Schengenavtalet har för gränsbevakningsmyndigheternas bruk upprättats ett informationssystem med vars hjälp samarbetet mellan myndigheterna i avtalsstaterna förbättras. De myndigheter som använder systemet utses nationellt. Bl.a. tullmyndigheterna kan vara sådana myndigheter. Lämnandet av uppgifter till systemet sker dock centraliserat. Avsikten är att centralkriminalpolisen skall lämna de uppgifter den erhåller av olika myndigheter till systemet. Enligt den gällande lagstiftningen kan tullmyndigheten inte lämna ut uppgifter till en annan myndighet i den avsikten att uppgifterna ges vidare. Därför föreslås det att i 2 mom. tas in en bestämmelse om utlämnande av uppgifter i nämnda syfte. En motsvarande lagändring (694/1998) har gjorts för att uppgifter skall kunna lämnas till centralkriminalpolisen, som ger dem vidare till den europeiska polisbyrån.

I det nya 3 mom. föreskrivs att uppgifter i

Europeiska unionens tullinformationssystem utan tillstånd av den medlemsstat som registrerat uppgifterna får lämnas endast till polisen, gränsbevakningsväsendet och en åklagarmyndighet. Bestämmelsen motsvarar bestämmelserna i artikel 8.2 i tullinformationssystemkonventionen.

27 §. Det föreslås att 1 mom. 3 punkten upphävs. Om lämnandet av uppgifter till Europeiska unionens tullinformationssystem föreskrivs i den nya 23 b §. Det föreslås att 2 mom. upphävs, eftersom momentet förlovar sin betydelse på grund av den föreslagna ovan nämnda nya lagstiftningen om personregister.

28 §. I 1 mom. ersätts uttrycket i form av massutlämnande med uttrycket med hjälp av en teknisk anslutning på samma grunder som de som anges i motiveringen till 26 §. I 1 mom. 2 punkten föreslås, liksom vid 26 § ovan, att utlänningscentralens namn ändras till utlänningsverket.

I momentets 4 punkt bestäms om tullmyndighetens rätt att få uppgifter för förebyg-

gande och utredning av brott som gäller penningtvätt. Uppgifterna i fråga finns i dag vid den central för utredning av penningtvätt som inrättats i anslutning till centralkriminalpolisen.

Dessutom föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilken tullmyndigheten har rätt att för utförande av ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga uppgifter av andra myndigheter och av en sammanslutning som tillsatts för att handha en offentlig uppgift. Motsvarande bestämmelse finns i 35 § 1 mom. polislagen.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999. Lagen bör träda i kraft senast samma dag som konventionen om användning av informationsteknologi för tulländamål.

Med stöd av vad som anförts ovan förlägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 27 § 2 mom. och 28 § 1 mom. 4 punkten,

ändras 13 § 1 mom., 21 §, i 23 § det inledande stycket och 2 mom., 24 § 1 mom., i 26 § 1 mom. det inledande stycket, 2 punkten och 2 mom., 27 § 1 mom. och i 28 § 1 mom. det inledande stycket och 2 punkten, av dessa lagrum 26 § 2 mom. sådant det lyder i lag 649/1998, samt

fogas till 9 §, sådant det lyder delvis ändrat i lag 331/1996, ett nytt 3 mom., till 13 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 23 a och 23 b §, till 26 §, sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 694/1998, ett nytt 3 mom. och till 28 § ett nytt 3 mom. som följer:

9 §

Tullfria är, enligt bestämmelserna i artikel 112—116 i tullfrihetsförordningen, bränsle och smörjmedel i motorfordon och specialbehållare som kommer till Finlands tullområde från tredje land. Bränslet i tanken på ett nyttfordon är dock tullfritt upp till en mängd av högst 400 liter per resa och bränslet i tanken på en specialbehållare upp till en mängd av högst 200 liter per resa, när fordonet eller specialbehållaren landvägen kommer till Finlands tullområde från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

13 §

En tullåtgärd skall inte medföra större skada eller olägenhet än vad som anses försvarligt för att den skall kunna fullgöras. Tullåtgärderna skall vara motiverade i förhållande till hur viktig och brådskande uppgiften är samt till övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen.

Den som blir föremål för en tullåtgärd som riktar sig mot hans frihet eller hans företrädare skall upplysas om vad åtgärden grundar sig på, om inte detta är omöjligt på grund av personens tillstånd eller den rådande situationen. Om inte något annat bestäms

i lag, har även den vars rättigheter berörs av en tullåtgärd eller hans företrädare rätt att få veta vad åtgärden grundar sig på, så snart detta är möjligt utan att åtgärden äventyras.

21 §

Till tullverkets personregister hör bevakningsdataregistret, undersöknings- och handräckningssystemet, Europeiska unionens tullinformationssystem samt de i 22 § avsedda registren för skötsel av uppgifter om vilka bestäms i lagen om tullverket (228/1991). På registren tillämpas personregisterlagen (471/1987), om inte något annat bestäms i denna lag.

23 §

Det bevakningsdataregister som tullstyrelsen för är ett permanent personregister avsett för tullverkets bruk för förebyggande och utredning av tullbrott. Endast tjänstemän som sköter uppgifter som gäller förebyggande och utredning av tullbrott kan med hjälp av en teknisk anslutning få uppgifter ur registret. För registret får inhämtas och i registret införas uppgifter som behövs för förebyggande och utredning av tullbrott och som gäller personer som skäligen kan misstänkas

I bevakningsdataregistret får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, införas personens namn, tilltalsnamn, personbeteckning, kön, kännetecken, modersmål, nationalitet, hemort och adress, uppgifterna i en utländsk persons resedokument samt sådana uppgifter om personen som påverkar hans egen säkerhet eller en tulltjänstemans säkerhet i arbetet, liksom även uppgifter om ett misstänkt brott, ett fordon som används i samband med brottet och om ett företag som har anknytning till ett misstänkt brott.

23 a §

Undersöknings- och handräckningssystemet är ett permanent personregister som förs av tullstyrelsen för förebyggande och utredning av brott.

I registret införas uppgifter om anmälningar som gäller tull- och andra brott, om i tvångsmedelslagen avsedda tvångsmedel som använts i tullbrottmål, om handräckning till nationella eller utländska myndigheter i brottmål samt om straffanspråk som delgivits i tullbrottmål.

I undersöknings- och handräckningssystemet får, i fråga om en sådan person som

misstänks för brott eller är föremål för förundersökning eller tvångsmedel, införas uppgifter som gäller hans identitet och andra uppgifter som nämns i 23 § 2 mom. och dessutom uppgifter som är nödvändiga för individualisering av ett brott.

Av dem som uppträder som anmälare, vittnen eller målsägande eller som annars har anknytning till saken får införas personbeteckning, släktnamn och förnamn, yrke samt uppgifter om adress och telefonnummer samt nationalitet och födelsetid.

23 b §

I Europeiska unionens tullinformationssystem får registreras uppgifter som behövs för att överträdelse av förbud och begränsningar om vilka bestäms i lag och som gäller import, export och transitering av varor skall kunna förebyggas, utredas och föras till åtalsprövning samt för att brott som omfattar överföring, omvandling, döljande eller förställande av egendom eller avkastning som erhållits genom eller använts vid olaglig narkotikahandel skall kunna förebyggas, utredas och föras till åtalsprövning, om på det misstänkta brottet kan följa fängelse.

Personuppgifter som härrör från Europeiska unionens tullinformationssystem får, utan tillstånd som på förhand har beviljats av den stat som har registrerat uppgifterna, användas endast för det ändamål som anges i 1 mom.

Uppgifterna i tullinformationssystemet får inte utan tillstånd av den stat som har registrerat uppgifterna kopieras till andra personregister.

Uppgifterna i tullinformationssystemet registreras av Tullstyrelsen, som också ansvarar för att tullinformationssystemet fungerar på ett riktigt sätt i Finland.

24 §

Nödvändigheten av att de i registren införda personuppgifterna bevaras skall granskas minst en gång om året. Ur bevakningsdataregistret skall uppgifterna utplånas inom tio år efter att den sista uppgiften har införts. Ur undersöknings- och handräckningssystemet skall uppgifterna utplånas senast ett år efter att åtalsrätten för det misstänkta brottet har preskriberats.

26 §

Tullmyndighet får lämna ut personuppgif-

ter även med hjälp av en teknisk anslutning, då de behövs av

2) utlänningsverket för behandling av frågor enligt medborgarskapslagen och -förordningen samt utlänningslagen (378/1991) och -förordningen (142/1994),

Uppgifterna i bevakningsdataregistret får dock lämnas endast till polis och gränsbevakningsmyndighet för förekommande och undersökning av brott. Sådana uppgifter liksom även de uppgifter som avses i 1 mom. får lämnas till centralkriminalpolisen även för vidareöverlåtelse till den europeiska polisbyrån i enlighet med konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå (FördrS 79/1998) och för införande i den centrala databasen i Schengens informationssystem.

Uppgifter i Europeiska unionens tullinformationssystem får utan tillstånd av den medlemsstat som registrerat uppgifterna endast lämnas till polisen, gränsbevakningsväsendet och åklagarmyndigheterna för att användas enligt 23 b §.

27 §

Tullmyndigheten får till utlandet lämna i tullverkets personregister införda samt övriga uppgifter såsom följer:

1) till tullsamarbetsrådet (CCC) uppgifter om tullbrott varav kan följa fängelse,

2) till tullmyndighet uppgifter för förekommande och utredning av brott samt för åtalsprövning,

3) till annan än tullmyndighet om uppgifterna behövs för att förekomma eller utreda brott för vilket fängelse kunde ådömas om brottet hade begåtts i Finland.

28 §

Tullmyndigheten har rätt att, även med hjälp av en teknisk anslutning, få uppgifter som behövs för skötseln av tullverkets åligganden enligt överenskommelse med respektive registeransvarig

2) för passkontroll uppgifter ur utrikesministeriets datasystem om beslut som gäller visum, uppehålls- och arbetstillstånd samt ur utlänningsverkets datasystem och av gränsbevakningsväsendet om register som gäller bevakning av utlänningars inresa och utresa,

Tullmyndigheten har rätt att för ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga uppgifter av myndigheter och av en sammanslutning som tillsatts för att handha en offentlig uppgift.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 23 oktober 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouko Skinnari

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 27 § 2 mom. och 28 § 1 mom.
4 punkten,

ändras 13 § 1 mom., 21 §, i 23 § det inledande stycket och 2 mom., 24 § 1 mom., i 26 § 1 mom. det inledande stycket, 2 punkten och 2 mom., 27 § 1 mom. och i 28 § 1 mom. det inledande stycket och 2 punkten, av dessa lagrum 26 § 2 mom. sådant det lyder i lag 649/1998, samt

fogas till 9 §, sådant det lyder delvis ändrat i lag 331/1996, ett nytt 3 mom., till 13 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 23 a och 23 b §, till 26 §, sådant det lyder delvis ändrat i nämnda lag 694/1998, ett nytt 3 mom. och till 28 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Tullfria är, enligt bestämmelserna i artikel 112—116 i tullfrihetsförordningen, bränsle och smörjmedel i motorfordon och specialbehållare som kommer till Finlands tullområde från tredje land. Bränslet i tanken på ett nyttofordon är dock tullfritt upp till en mängd av högst 400 liter per resa och bränslet i tanken på en specialbehållare upp till en mängd av högst 200 liter per resa, när fordonet eller specialbehållaren landvägen kommer till Finlands tullområde från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

13 §

En tullåtgärd skall inte medföra större skada eller olägenhet än vad som anses försvarligt för att den skall kunna fullgöras.

13 §

En tullåtgärd skall inte medföra större skada eller olägenhet än vad som anses försvarligt för att den skall kunna fullgöras. Tullåtgärderna skall vara motiverade i förhållande till hur viktig och brådskande uppgiften är samt till övriga omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen.

Den som blir föremål för en tullåtgärd som riktar sig mot hans frihet eller hans företrädare skall upplysas om vad åtgärden grundar sig på, om inte detta är omöjligt på grund av personens tillstånd eller den rådande situationen. Om inte något annat bestäms i lag, har även den vars rättigheter berörs av en tullåtgärd eller hans företrädare rätt att få veta vad åtgärden grundar sig på, så snart detta är möjligt utan att åtgärden äventyras.

Gällande lydelse

21 §

Till tullverkets personregister hör bevakningsdataregistret samt i 22 § avsedda register för skötande av uppgifter varom stadgas i lagen om tullverket (228/1991). På register tillämpas personregisterlagen (471/1987), om inte något annat stadgas i denna lag.

23 §

Det bevakningsdataregister som tullstyrelsen för är ett bestående personregister avsett för tullverkets bruk. För förebyggande och utredande av tullbrott kan i detta register inhämtas och införas nödvändiga uppgifter om personer, som man har anledning att misstänka att

Om tullverkets övriga riksomfattande och bestående personregister som är avsedda att användas vid tullövervakning och undersökning av tullbrott stadgas genom förordning.

Föreslagen lydelse

21 §

Till tullverkets personregister hör bevakningsdataregistret, *undersöknings- och handräckningssystemet, Europeiska unionens tullinformationssystem* samt de i 22 § avsedda registren för skötsel av uppgifter om vilka bestäms i lagen om tullverket (228/1991). På registren tillämpas personregisterlagen (471/1987), om inte något annat bestäms i denna lag.

23 §

Det bevakningsdataregister som tullstyrelsen för är ett permanent personregister avsett för tullverkets bruk för *förebyggande och utredning av tullbrott. Endast tjänstemän som sköter uppgifter som gäller förebyggande och utredning av tullbrott kan med hjälp av en teknisk anslutning få uppgifter ur registret.* För registret får inhämtas och i registret införas uppgifter som behövs för förebyggande och utredning av tullbrott och som gäller personer som skäligen kan misstänkas

I bevakningsdataregistret får, av de uppgifter som gäller en persons identitet, införas personens namn, tilltalsnamn, personbeteckning, kön, kännetecken, modersmål, nationalitet, hemort och adress, uppgifterna i en utländsk persons resedokument samt sådana uppgifter om personen som påverkar hans egen säkerhet eller en tulltjänstemans säkerhet i arbetet, liksom även uppgifter om ett misstänkt brott, ett fordon som används i samband med brottet och om ett företag som har anknytning till ett misstänkt brott.

23 a §

Undersöknings- och handräckningssystemet är ett permanent personregister som förs av tullstyrelsen för förebyggande och utredning av brott.

I registret införas uppgifter om anmälningar som gäller tull- och andra brott, om i tvångsmedelslagen avsedda tvångsmedel som använts i tullbrottmål, om handräckning till nationella eller utländska myndigheter i brottmål samt om straffanspråk som delgivits i tullbrottmål.

I undersöknings- och handräckningssystemet får, i fråga om en sådan person som misstänks för brott eller är föremål för förundersökning eller tvångsmedel, införas upp-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gifter som gäller hans identitet och andra uppgifter som nämns i 23 § 2 mom. och dessutom uppgifter som är nödvändiga för individualisering av ett brott.

Av dem som uppträder som anmälare, vittnen eller målsägande eller som annars har anknytning till saken får införas personbe-teckning, släktnamn och förnamn, yrke samt uppgifter om adress och telefonnummer samt nationalitet och födelsetid.

23 b §

I Europeiska unionens tullinformationssystem får registreras uppgifter som behövs för att överträdelser av förbud och begränsningar om vilka bestäms i lag och som gäller import, export och transitering av varor skall kunna förebyggas, utredas och föras till åtalsprövning samt för att brott som omfattar överföring, omvandling, döljande eller för-ställande av egendom eller avkastning som erhållits genom eller använts vid olaglig nar-kotikahandel skall kunna förebyggas, utredas och föras till åtalsprövning, om på det misstänkta brottet kan följa fängelse.

Personuppgifter som härrör från Europeiska unionens tullinformationssystem får, utan tillstånd som på förhand har beviljats av den stat som har registrerat uppgifterna, användas endast för det ändamål som anges i 1 mom.

Uppgifterna i tullinformationssystemet får inte utan tillstånd av den stat som har registrerat uppgifterna kopieras till andra personregister.

Uppgifterna i tullinformationssystemet registreras av Tullstyrelsen, som också ansvarar för att tullinformationssystemet fungerar på ett riktigt sätt i Finland.

24 §

Nödvändigheten av de i registren införda personuppgifterna skall granskas minst en gång om året.

24 §

Nödvändigheten av att de i registren införda personuppgifterna bevaras skall granskas minst en gång om året. Ur bevakningsdata-registret skall uppgifterna utplånas inom tio år efter att den sista uppgiften har införts. Ur undersöknings- och handräckningssystemet skall uppgifterna utplånas senast ett år efter att åtalsrätten för det misstänkta brottet har preskriberats.

Gällande lydelse

26 §

Tullmyndighet får lämna personuppgifter även i form av massutlämnande och i form av i personregisterlagen avsedda känsliga stickprov, då de behövs av

2) utlänningscentralen för behandling av frågor som gäller finskt medborgarskap, utlännings inresa, vistelse i landet, arbete samt flyktings- och asylfrågor,

Uppgifterna i bevakningsdataregistret får dock lämnas endast till polis och gränsbevakningsmyndighet för förekommande och undersökning av brott.

27 §

Tullmyndighet får till utlandet lämna i tullverket personregister införda samt övriga uppgifter såsom följer:

1) till tullsamarbetsrådet (CCC) uppgifter om tullbrott varav kan följa fängelse,

2) till tullmyndighet uppgifter för förekommande och utredning av brott samt för åtalsprövning.

3) till datasystemen för tullövervakning inom Europeiska unionen för att garantera en riktig tillämpning av tull- och lantbrukslagstiftningen samt för att förekomma och utreda tullbrott och för åtalsprövning.

4) till annan än tullmyndighet om uppgifterna behövs för att förekomma eller utreda brott för vilket fängelse kunde ådömas om brottet hade begåtts i Finland.

Uppgifter får lämnas till en stat som avses i 22 § 1 mom. personregisterlagen även i form av massutlämnande eller känsliga stickprov.

Föreslagen lydelse

26 §

Tullmyndighet får lämna ut personuppgifter även med hjälp av en teknisk anslutning, då de behövs av

2) utlänningsverket för behandling av frågor enligt medborgarskapslagen och -förordningen samt utlänningslagen (378/1991) och -förordningen (142/1994),

Uppgifterna i bevakningsdataregistret får dock lämnas endast till polis och gränsbevakningsmyndighet för förekommande och undersökning av brott. Sådana uppgifter liksom även de uppgifter som avses i 1 mom. får lämnas till centralkriminalpolisen även för vidareöverlåtelse till den europeiska polisbyrån i enlighet med konventionen om upprättandet av en europeisk polisbyrå (FördrS 79/1998) och för införande i den centrala databasen i Schengens informationssystem.

Uppgifter i Europeiska unionens tullinformationssystem får utan tillstånd av den medlemsstat som registrerat uppgifterna endast lämnas till polisen, gränsbevakningsväsendet och åklagarmyndigheterna för att användas enligt 23 b §.

27 §

Tullmyndighet får till utlandet lämna i tullverket personregister införda samt övriga uppgifter såsom följer:

1) till tullsamarbetsrådet (CCC) uppgifter om tullbrott varav kan följa fängelse,

2) till tullmyndighet uppgifter för förekommande och utredning av brott samt för åtalsprövning.

(3 punkt upphävs)

3) till annan än tullmyndighet om uppgifterna behövs för att förekomma eller utreda brott för vilket fängelse kunde ådömas om brottet hade begåtts i Finland.

(2 mom. upphävs)

Gällande lydelse

28 §

Tullmyndigheten har rätt att även i form av massutlämnande få uppgifter som behövs för skötseln av tullverkets åligganden enligt överenskommelse med upprätthållaren av respektive register

2) för passkontroll uppgifter ur utrikesministeriets datasystem om beslut som gäller visum, uppehålls- och arbetstillstånd samt ur utlänningscentralens datasystem och gränsbevakningsväsendet om register som gäller bevakning av utlänningars inresa och utresa,

4) för förekommande och undersökning av i 32 kap. 1 § 2 mom. strafflagen avsett häleribrott uppgifter ur datasystem för finansinspektionen vid Finlands Bank,

Föreslagen lydelse

28 §

Tullmyndigheten har rätt att, även *med hjälp av en teknisk anslutning*, få uppgifter som behövs för skötseln av tullverkets åligganden enligt överenskommelse med respektive registeransvarig

2) för passkontroll uppgifter ur utrikesministeriets datasystem om beslut som gäller visum, uppehålls- och arbetstillstånd samt ur *utlänningsverkets* datasystem och av gränsbevakningsväsendet om register som gäller bevakning av utlänningars inresa och utresa,

(4 punkt upphävs)

Tullmyndigheten har rätt att för ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga uppgifter av myndigheter och av en sammanslutning som tillsatts för att handha en offentlig uppgift.

Denna lag träder i kraft den 199 .

